

General | | Actualitzat el 04/03/2022 a les 07:08

Com educar en la cultura de la pau

Recollim consells d'especialistes que ens recorden que es pot cultivar des de ben petits

[inici centrareport] Deia Maria Montessori, una de les figures referents dels nous models pedagògics, que "**tothom parla de pau, però ningú educa per a la pau**". I ho atribuïa a la inèrcia que tenim com a societat d'educar les criatures en la competència, obcecats en la teoria de Darwin, en lloc de cultivar la cooperació.

La **violència** pren avui forma de **guerra** entre Israel i Palestina, o **Rússia** i **Ucraïna**, com malauradament en tants altres indrets del món. Però no cal recórrer a imatges dantesques per conscienciar les nostres criatures sobre la importància de la pau.

Sovint, com a pares i mares ens preocupem, i molt, pels **referents audiovisuals** que normalitzen la violència i l'ús de les armes i que els fan creure que el dany els és aliè, sent-ne mers espectadors/es. I és del tot normal que ens resulti sobrer i, fins i tot, obsolet que l'imaginari audiovisual reproduïxi exemples de mala gestió de l'agressivitat, la ràbia o la rivalitat en forma de violència.

Però podem capgirar aquesta percepció que ens deixa impotents si prenem consciència que, més important que els referents externs, són els **patrons educatius** i l'**exemplaritat** que com a adults els donem. Per això, avui recollim els consells de persones expertes per educar les nostres criatures en la **cultura de la pau**:

[GotaVerdaPle] **Criar de forma conscient i amb respecte**: escoltar i atendre les necessitats dels infants, fugint de l'autoritarisme i l'adultocentrisme que ha marcat durant molts anys els patrons de criança, és segurament un dels grans fonaments a assentar perquè en un futur, quan els nostres fills i filles siguin persones adultes, es relacionin amb elles mateixes i amb els altres de forma sana. Molts conflictes rauen en inseguretats i egos menystinguts o desatesos.

[GotaVerdaPle] **Anomenar les emocions**: ensenyar a reconèixer i validar les emocions, també les negatives, és educar-los en l'autoconeixement i en la gestió emocional que requeriran moltíssimes situacions adverses amb què aniran topant, explica la psicòloga perinatal **Paola Roig**. I és que el problema no és sentir frustració, enuig o enveja, és què en fem amb aquestes emocions per no fer-nos mal a nosaltres mateixes i al nostre entorn.

[GotaVerdaPle] **Sobreprotegir és contraproduent**: educar en l'absència de conflicte és una utopia i, conseqüentment, contraproduent per a les criatures. Els conflictes són inherents a la vida i no hem de distreure'ls dels enutjos i de les frustracions. El nostre paper ha de ser el d'acompanyar-los quan transitin per aquestes emocions i apoderar-los perquè puguin reconèixer-les i sostenir-les.

[GotaVerdaPle] **Posar límits respectuosos**: els límits són fonamentals per educar-los en l'autocontrol i el respecte a cap a un mateix i cap als altres. Ens ho explica l'educadora infantil i especialista en educació emocional, **Marta González Saborit**. Aturar-los quan tinguin un to o un gest violent, quan peguin, cridin o menystinguin a l'altre/a. Ensenyar-los a reconèixer què els fa bé i què els fa mal, donar-los unes guies per on transitar.

És important saber, però, que no serveix qualsevol límit: a l'hora de posar-los cal **fugir de l'arbitrarietat i l'autoritarisme**, que siguin coherents i respectuosos amb els infants. Si no,

poden provocar l'efecte contrari.

[GotaVerdaPle] **L'agressivitat forma part de la vida:** sovint ens obcequem a eliminar qualsevol rastre de joc violent pensant que pot acabar influint en els patrons de conducta dels nostres fills i filles. El cert, però, és que el joc brusc i l'energia agressiva formen part de la vida i que és necessari que les criatures hi transitin de manera natural durant la primera infància.

La pedagoga i investigadora **Heike Freire** assegura que cal "preservar" aquest tipus de joc, sempre dins uns límits, i la psicòloga i psicoterapeuta **Elisenda Pascual Martí** referma que "l'energia agressiva, ben acompanyada, és quelcom sa que ajuda als infants a saber quin és el seu espai i a ocupar-lo".

[GotaVerdaPle] **Mediació i escolta en els conflictes:** quan detectem conflictes entre infants és fonamental mediar i mai jutjar. La psicopedagoga **Anna Serra Dolcet** ens explica que quan prenem partit, reforcem la rivalitat i competitivitat dins del grup. No hem de buscar mai un/a culpable, perquè ens situem llavors en el binomi guanyador-perdedor, talment com en la guerra. Hem de posar la mirada en totes les criatures implicades. Totes necessiten ser escoltades, tant les que donen com les que reben.

[GotaVerdaPle] **La rivalitat es pot transformar:** aquí els adults hi tenim molt a fer, com ens explica l'**Anna Serra**. Què premiem? Si com a referents adults el que premien és que cadascú se superi per on passa, sense comparar, llavors aquell infant o adolescent se sentirà més segur de ser qui és. D'altra manera, poden aparèixer sentiments de l'estil: "Sent com soc, sento que els altres no em miren amb bons ulls". És aquí quan comencen a comparar-se, a competir, i necessiten una base segura i estable per ser vistos, acceptats i estimats, tal com són. Per això és important que integrem que són fantàstics quan tenen un problema, i també quan el superen. I que l'objectiu no ho és tot.

[GotaVerdaPle] **Respecte a la diversitat:** Com bé explica l'activista i comunicadora **Desirée Bela-Lobedde** hem de donar-nos l'oportunitat per conèixer i entendre altres realitats diferents. Moltes vegades això requereix desfer-nos nosaltres mateixes de creences i prejudicis però és fonamental per educar-los en la tolerància i el respecte a la diversitat.

[GotaVerdaPle] **Oferir referents de pau:** és important donar-los a conèixer referents de pau i de diàleg, com apunta la psicòloga **Alba Alfageme**. Però encara més important és ser-ne nosaltres exemple, en la convivència amb les nostres criatures. Això implica revisar-nos i autoresponsabilitzar-nos d'allò que encara no hem aconseguit deixar en pau dins nostre.

[ficientreport]